

Entrevista Àngel López

VA SER USUARI DEL SERVEI PRELABORAL. TREBALLA A L'HOTEL MÓN

«Si no fos per Ampans no hauria tornat a treballar, havia tocat fons»

A. IGLESIAS | SANTPEDOR

La història d'Àngel López, nascut a Barcelona i resident a Navarcles, és d'absoluta superació. Després de treballar durant més d'una dècada en una empresa com a delineant i fer una vida completament autònoma, el trastorn esquizotímic de la personalitat que pateix va fer que d'un dia per l'altre el seu món s'esfondrés. Avui, deu anys després, ha remuntat: treballa, viu sol i ha superat aquell capítol de la seva vida.

Vostè, malgrat la malaltia, va

completar els seus estudis?

R Sí. Vaig estudiar una FP de delineació, quan vaig acabar vaig fer la mili i en tornar vaig trobar feina de seguida. Vaig treballar uns 11 anys de delineant en una empresa. Va arribar un moment que, per la mateixa pressió de la feina, el consum de substàncies tòxiques i la malaltia va fer que comencés a descuidar la feina. Vaig estar tres dies sense anar a treballar i em van acomiadar. A partir de llavors tot va ser un desastre.

Què va passar?

R No estava bé. Vaig vendre'm el pis i vaig comprar un soterrani a l'Hospitalet que no tenia ni cèdul·la d'habitabilitat ni aigua calenta. Durant

quatre anys vaig malviure, era com si fos un vagabund. Vaig tenir problemes amb els veïns i finalment vaig quedar fora de pis.

I llavors?

R Vaig estar un mes i mig ingressat a Bellvitge i vaig tenir molta sort perquè un metge va localitzar un germà meu a través d'Internet. Durant aquells anys havia perdut el contacte amb la meua família. Llavors, els meus pares em van venir a buscar. Va ser com tornar a néixer.

Com va poder tornar a posar ordre a la seva vida?

R L'any 2008 vaig entrar al Servei Prelaboral d'Ampans. Hi anava matí i tarda, de dilluns a divendres, i al cap de mig any ja vaig començar a treballar a l'Hotel Món de Sant Benet. Aquells anys aturat em van servir per conèixer-me més a mi mateix.

Quines tasques fa a l'hotel?

R Els primers set anys feia bàsicament neteja i treia la roba de les habitacions perquè el personal que les neteja anés més ràpid. Des del desembre passat, però, faig altres coses. Netejo l'exterior, els passadissos interiors, faig el manteniment dels aparells dels aires condicionats, els vidres, m'encarrego dels regals a les

MIREIA ARSO

habitacions, de les maletes...

Aconsellaria a algú que es trobés en una situació similar a la seva de trucar a la porta d'Ampans?

R I tant. Si no fos per Ampans, jo estaria molt malament, no hauria tornat a treballar. Havia tocat fons. Tants anys sense treballar ni fer res... estava apàtic, poc comunicador, em faltaven hàbits per tornar al món laboral i per relacionar-me amb l'altra gent. Per sort, he tornat a ser jo.

Entrevista Blanca Plasencia

VA REBRE ATENCIÓ D'AMPANS. TREBALLA AL CENTRE ESPECIAL DE TREBALL

«Vaig pensar: 'si ells estan com jo i tiren endavant, jo també puc fer-ho'»

A. IGLESIAS | SANTPEDOR

La jove navassenca Blanca Plasencia (19 anys) parla amb la veu d'una persona que ha viscut molt i ha madurat abans d'hora. Poc abans de fer 14 anys va tenir el primer brot d'esquizofrènia i aquell dur episodi va fer que la seva vida s'aturés en sec. Les circumstàncies la van obligar a renunciar als estudis i, de rebot, a les amistats. Avui, treballa, se sent realitzada i fins i tot diu que és més feliç treballant que no pas si hagués estudiat.

Vostè va estar ingressada a l'hospital de dia d'adolescents.

R Sí, vaig anar-hi després d'estar uns dos mesos tancada a casa, completament sedada, sense moure'm del llit. Però, a poc a poc, em van anar controlant la medicació i vaig poder anar a l'hospital de dia. Allà em van dir que no podria continuar estudiant per culpa dels símptomes de l'esquizofrènia. Em va caure el món a sobre perquè aleshores jo em refugiava en els estudis.

I què va fer després?

R Em van obrir les portes d'Ampans. Em van dir que hi podria fer el que més m'agradés i vaig triar fer suport al menjador de l'escola Jeroni Moragas. Després vaig venir al Servei Prelaboral i també al Servei d'Inserció.

Vaig fer-hi moltes amistats, després d'un temps en què m'havia anat tancant en mi mateixa. Anar a Ampans va ser un pas endavant: vaig tornar a relacionar-me, vaig trobar persones que estaven com jo, que tenien trastorns, i em vaig sentir compresa. Vaig pensar: «si ells estan com jo i tiren endavant, jo també puc fer-ho».

Li va tornar l'autoestima, el Servei Prelaboral d'Ampans?

R Sí. A més, cada vegada em donaven més responsabilitats: al taller de revista em feien fer articles importants, en les portes obertes del Servei Prelaboral vaig parlar en públic fent la presentació de les activitats... fins que al cap d'un any la Núria [Serra] em va dir que des del Centre Especial de Treball d'Ampans li havien donat una feina a la residència Julio Payàs que podria fer jo.

De què es tractava?

R Vaig anar a classificar etiquetes i, com que els va agradar com treballava, al cap d'un temps em van trucar perquè hi fes unes pràctiques. Després de dos mesos em van contractar perquè planxés els uniformes de la Denso; i al cap de 8 mesos em van dir que m'encarregués també dels llençols i les tovalles de la re-

A.I.T.

sidència Sant Francesc.

Li agrada la feina?

R Sí. Abans em refugiava molt en els estudis i ara em concentro en la planxa. Si un dia estic una mica capficada, doncs em poso a planxar i a pensar com es fa cada peça. Penso que fent aquesta feina sóc més feliç que estudiant, que era el que volia al principi.

«Anar al prelaboral és sinònim de tornar a tenir ganes de fer coses, de tenir objectius a la vida»

A. IGLESIAS | SANTPEDOR

El surienc David Caro té 22 anys i fa un any que forma part del Servei Prelaboral d'Ampans. Va acabar l'ESO a l'institut Migmón i va intentar iniciar FP a l'Escola Agrària, però va tenir set ingressos en poc temps a causa del trastorn bipolar que té diagnosticat, i no va poder seguir els estudis.

Es va assabentar que existia el Servei Prelaboral d'Ampans a través del seu psiquiatre i després d'un temps en llista d'espera el van avisar. Just en aquell moment acabava de matricular-se a l'Escola Agrària, però va decidir optar per Ampans perquè sabia que al Servei Prelaboral s'adaptarien millor al seu ritme que en un centre formatiu convencional. Explica, per exemple, que després d'un ingrés hospitalari, a Ampans li deien «tranquil, David, que t'esperem», cosa que no sempre passava als centres formatius corrents.

Actualment David Caro va a Ampans tres matins a la setmana i hi fa activitats d'horticultura que, segons assenyala, «és bastant entretingut», i de manipulats, «que és més rutinari». Caro destaca que d'Ampans «m'agrada tant les activitats que fem com la relació amb la gent». En un any, aquest surienc ha canviat molt. Explica que avui dia és «una persona una mica més responsable, tinc una rutina marcada, un motiu per llevar-me. Anar a Ampans és tornar a tenir ganes de fer coses, de tenir objectius a la vida».

David Caro ha començat recentment unes pràctiques a la residència Bell Repòs de Súria fent de recepcionista. Explica il·lusionat que «si tot va bé, potser em contractaran». Caro no tem tenir una altra recaiguda ja que explica que «si et prens bé la medicació i tens una vida sana pots estar molt de temps estable»; «el problema» -prosegueix aquest jove surienc- «és quan encara no t'han diagnosticat la malaltia».

Nou servei

Otorrinolaringologia i Cirurgia de Cap i Coll

Dr. Aleix Rovira Casas

- OTORRINOLARINGOLOGIA PEDIÀTRICA
- RINOLOGIA I OTOLOGIA
- CIRURGIA ONCOLÒGICA I NO ONCOLÒGICA DE CAP I COLL

clínica sant josep

Caputxins, 16 - 08241 Manresa
Tel. 93 874 40 50 - Fax 93 874 12 54

Consultoris
Tel. 93 874 42 98

info@clinicasantjosep.cat
www.clinicasantjosep.cat

TEMA DEL DIA

CAPACITATS PER TROBAR FEINA ■ Les malalties mentals greus, com l'esquizofrènia o el trastorn bipolar, poden incapacitar les persones que les pateixen per entrar o mantenir-se al món laboral. El Servei Prelaboral d'Ampans, que aquesta tardor ha complert els nou anys, ajuda persones amb trastorns mentals a tornar a adquirir un hàbit que van des de llevar-se d'hora fins a aprendre a relacionar-se, per preparar-les per tornar a treballar

Més de 130 malalts mentals han trobat feina o van pel camí per un programa d'Ampans

► El Servei Prelaboral compleix nou anys oferint servei a 25 persones ► Té una llista d'espera estable d'una quinzena més

ALBA IGLESIAS | SANTPEDOR

■ Tenen les capacitats intel·lectuals intactes –poden tenir estudis bàsics, mitjans o universitaris–, però la malaltia mental greu els ha arrabassat algunes habilitats que són essencials per entrar i mantenir-se al mercat laboral. El Servei Prelaboral d'Ampans atén des de fa nou anys persones amb trastorns mentals greus per retornar-los aquestes aptituds, com poden ser acostumar-se a llevar-se d'hora, relacionar-se o realitzar activitats dins la comunitat. Durant aquests nou anys, el Servei Prelaboral d'Ampans ha atès 130 persones i ha aconseguit 44 contractacions laborals.

Malgrat que les 44 contractacions podrien semblar una xifra baixa respecte al nombre total de persones ateses, la responsable del Servei Prelaboral, Núria Serra, destaca que si després de passar pel servei la persona «no aconsegueix una feina, però en canvi sí que recupera l'autoestima, la confiança en ell mateix, adquireix més autonomia o responsabilitats, manté uns horaris i aprèn a relacionar-se i fer coses a la comunitat, la seva estada ja haurà valgut la pena».

El servei dona

atenció gratuïta a 25 persones, que és el nombre de places que rep el suport del departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat. Hi ha una llista d'espera que sempre sol ser d'una quinzena de persones i el temps d'espera és d'uns tres mesos de mitjana. Núria Serra assenyalava que Ampans ha sol·licitat a la Generalitat que augmenti la subvenció destinada al projecte per tal de poder atendre unes 40 persones i evitar així que hi hagi llista d'espera, però que el departament s'hi ha negat «a causa de la crisi».

De bracet amb Althaia

El Servei Prelaboral va sorgir el setembre del 2007 com a resposta a la gran demanda que tenia Ampans de persones amb trastorns mentals que s'hi adreçaven a buscar feina o atenció social. Arran d'això, l'entitat, juntament amb la Fundació Althaia,

LA XIFRA

15 PERSONES

Actualment i des de fa temps, el Servei Prelaboral té una llista d'espera de 15 persones. Rep subvenció de la Generalitat només per a 25 usuaris.

va decidir crear un programa que ajudés les persones amb malaltia mental greu a recuperar les eines per entrar o tornar al món laboral.

Núria Serra explica que les condicions per formar part del servei són que la persona «estigui vinculada a la xarxa de salut mental d'Althaia, que estigui compensada i mínimament motivada per treballar». D'aquesta manera, Althaia i Ampans decideixen conjuntament en una comissió quines són les persones que

entraran al servei i quines són les que ja estan preparades per deixar-lo. La permanència al servei és de tres anys com a màxim, tot i que excepcionalment es pot demanar una ampliació d'un any. D'altra banda, hi ha usuaris que amb menys temps ja en tenen prou per recuperar les habilitats per inserir-se al món laboral i són donats de baixa.

Serra calcula que al llarg d'un any poden passar pel servei d'Ampans entre 35 o 40 persones, ja que hi ha entre 15 altes i baixes «de gent que ja s'ha inserit o de persones que no han volgut continuar».

Per què no poden treballar?

Les persones amb trastorns mentals greus veuen com la malaltia els incapacita per a les activitats diàries i socials, per la qual cosa difícilment poden accedir a una feina i mantenir-la. Serra detalla que «potser no mantenen hàbits per llevar-se d'hora ni per fer els àpats a la mateixa hora; potser senten veus o tenen al·lucinacions i fan coses que no estan socialment acceptades, i tot això

les fa estar apàtiques o aïllades. És un cercle». A això, cal sumar-hi «els efectes secundaris de la medicació, com pot ser visió borrosa, impotència, sequedat de boca o augment de la gana». Tot això, destaca Serra, no impedeix que les persones amb malaltia mental «tinguin habilitats laborals».

Potenciant les relacions

I com es treballen totes aquestes habilitats *obligades*? Doncs a través d'un pla que inclou tant activitats d'ajustament personal (taller de revista, informàtica, habilitats cognitives, habilitats socials, de recerca de feina, etc.), com d'ocupació terapèutica (hort, manipulats, reparació de mobles, etc.). Així, els usuaris del servei realitzen activitats laborals i formatives i cada vegada més intenten participar en projectes d'inclusió social, com podria ser fer de monitors a la Setmana de Jocs al Carrer, al projecte de parelles artístiques, o anar a escoles o residències d'avis per donar suport a l'activitat Tocata de la Granja Muijal de Navàs».

Imatge d'alumnes i voluntaris del taller de reparació de mobles

«Quan va sortir de l'hospital no hauria dit que al cap d'un any estaria així»

A. IGLESIAS | MAINRESA

■ La veïna de Sant Joan Ana Alamillos és la tieta i la persona que es fa càrrec de Daniel Alamillos, un jove de 26 anys que des de fa un any és atès al Servei Prelaboral d'Ampans. Alamillos encara es fa creus del gran canvi que ha experimentat el seu nebot afectat per TDAH i trastorn del sistema nerviós, en només 12 mesos: «és un altre Dani».

Alamillos relata el gran canvi així «quan vam sortir de l'hospital, avui fa una mica més d'un any, no hagués dit mai que al cap de 12 mesos el veuria així. Abans de començar a Ampans, el Daniel tenia por de sortir al carrer, de parlar amb gent, era incapaç d'agafar un transport públic, ni anar a buscar el pa. En canvi avui va amb el cap ben alt, va a comprar, es desplaça amb el trans-

port públic... i el més important, somriu i estic súper orgullosa d'ell. Anem per molt bon camí». La història del Daniel comença quan ell vivia a Cardona i va patir un brot psicòtic a causa del consum de drogues. La seva tieta va decidir emportar-se'l a viure a Sant Joan per allunyar-lo d'algunes companyies i al cap de 3 dies va haver de ser ingressat «va ser duríssim, sobretot la

primera setmana». Quan van donar l'alta al Daniel, Ana Alamillos recorda que «estava morta de por. Va sortir desorientat, espantat i ell només volia tornar a Cardona, que era la única cosa que el feia sentir segur». Aleshores van tramitar la sol·licitud perquè entrés al Servei Prelaboral d'Ampans.

Ara que el Daniel fa un any que hi és, la seva tieta només té bones pa-

raules per Ampans: «allà el van preparant per trobar feina i sobretot a recuperar i millorar les seves aptituds i superar les seves inseguretats i pors. Uff és un altre Dani». Ana Alamillos, destaca que el Daniel «ha fet amics, ha conegut a Ampans a una noia molt maca, està enamorat i té una família maravillosa. No puc demanar més, estem molt contents».